

Державний вищий навчальний заклад
«Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»

Кафедра теорії та методики початкової освіти

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор _____

«_____» _____ 2017 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОСНОВИ ПЕДАГОГІКИ

галузь знань 01 «Освіта»

спеціальність 013 «Початкова освіта»

Коломийський навчально-науковий інститут

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 6	Галузь знань: 0101 «Педагогічна освіта»	Нормативна дисципліна	
	Напрямок підготовки: 6.010102 «Початкова освіта»		
Модулів – 2		Рік підготовки:	
Змістових модулів – 4		1-й	1-й
		Семестр	
Загальна кількість годин – 180		2-й	2-й
	Лекції		
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 год. самостійної роботи студента – 8 год.	Освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр	30 год.	14 год.
		Практичні, семінарські	
		30 год.	6 год.
		Лабораторні	
		6 год.	__ год.
		Самостійна робота	
		120 год.	80 год.
Вид контролю: екзамен			

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – аудиторні заняття – 33,3 %, самостійна робота – 66,7 %.

для заочної форми навчання – аудиторні заняття – 11,1 %, самостійна робота – 88,9 %.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни: розкрити теоретичні основи педагогіки як науки про освіту, навчання і виховання учнів молодшого шкільного віку, що є базою, на якій будуються технології навчально-виховної роботи у початковій школі; формування у студентів потреб професійного розвитку, що може бути реалізовано за умови розуміння особливостей майбутньої професії та самоорганізації педагогічної діяльності.

Завдання навчальної дисципліни:

- засвоєння найважливіших педагогічних категорій і понять;
- ознайомлення з найбільш значущими та перспективними сучасними педагогічними ідеями й теоріями;
- оволодіння теоретичними основами використання різноманітних методів науково-педагогічного дослідження;
- обґрунтування змісту сучасної освіти;
- визначення фізіологічних, психічних та поведінкових особливостей учнів молодшого шкільного віку, їх врахування в організації навчально-виховного процесу;
- з'ясування чинників формування і розвитку особистості молодшого школяра;
- формування у студентів досвіду творчої педагогічної діяльності;
- ознайомити з організацією наукової праці студента;
- дати знання про зміст, структуру, характер і специфіку майбутньої професійної діяльності;
- розкрити шляхи формування культури педагогічного спілкування;

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

знати:

- предмет і завдання педагогіки початкової школи, її основні категорії;
- джерела і галузі педагогіки;
- філософські основи педагогіки;
- методологію педагогічної науки;
- загальну характеристику методів науково-педагогічних досліджень;
- систему освіти і виховання в Україні та принципи її побудови;
- зміст і джерела освіти;
- особливості організації педагогічного процесу як цілісної системи;
- чинники розвитку і формування особистості молодшого школяра;
- сформувати у студентів загальне уявлення про структуру, зміст, характер і специфіку їхньої майбутньої професійної діяльності;
- показати загальноосвітню школу як галузь майбутньої професійної діяльності;
- ознайомити зі змістом та основними формами навчання у вищому педагогічному закладі освіти, видами і формами перевірки й оцінки знань, умінь та навичок студентів.

ВМІТИ:

- розкривати суть основних категорій педагогіки та використовувати їх у педагогічній діяльності;
- визначати зміст освіти, аналізувати навчальні плани, програми і підручники;
- характеризувати систему і структуру освіти в Україні;
- розкривати суть та особливості чинників розвитку і формування особистості молодшого школяра;
- аналізувати різноманітні педагогічні явища і процеси;
- розкрити місце педагогічної практики студентів у їх професійній підготовці, шляхи формування культури педагогічного спілкування;
- дати уявлення про раціональні форми і методи самостійної роботи з оволодіння спеціальністю, про роль самовиховання у формуванні основ педагогічної майстерності;
- ознайомити майбутніх учителів з системою освіти в Україні, принципами її побудови;
- сприяти формуванню особистості майбутнього педагога, розвитку його культури, ерудиції.

3. Програма навчальної дисципліни**Змістовий модуль 1.****Теоретичні основи педагогіки****Тема 1. Предмет і завдання педагогіки.**

Педагогіка як наука, мистецтво, технологія. Коротка історія виникнення і розвитку педагогіки. Об'єкт, предмет, завдання педагогіки. Функції педагогіки. Основні педагогічні категорії. Система педагогічних наук. Педагогіка як навчальна дисципліна. Зв'язки педагогіки з іншими науками. Джерела педагогіки. Класики педагогічної теорії та практики. Напрями, течії зарубіжної педагогіки: філософський, психолого-педагогічний, соціальний.

Тема 2. Філософські основи педагогіки.

Поняття «методологія педагогічної науки». Загально- і конкретно-наукова методологія педагогіки. Філософські концепції розвитку особистості та сучасні філософські течії в зарубіжній педагогіці. Філософський напрям у педагогіці. Психолого-педагогічний напрям у педагогіці. Соціальний напрям у педагогіці. Філософська система гуманізму в освіті. Ціннісний (аксіологічний) підхід до вивчення педагогічних явищ.

Тема 3. Система освіти в Україні.

Поняття системи освіти як історичної категорії. Система і структура освіти в Україні у відповідності до Законів України «Про освіту», «Про загальну середню освіту», «Про позашкільну освіту», «Про вищу освіту». Завдання системи освіти. Принципи побудови освіти в Україні. Освітні та освітньо-кваліфікаційні рівні. Ступенева і неперервна освіта в Україні. Взаємозв'язок загальної, політехнічної та професійної освіти. Пріоритетні напрями розвитку системи освіти в Україні.

Тема 4. Загальна характеристика логіки і методів науково-педагогічних досліджень.

Науково-педагогічні дослідження – один із шляхів розв'язання педагогічних проблем педагогіки. Технологія, етапи і процедура педагогічних досліджень. Класифікація методів науково-педагогічних досліджень. Характеристика методів науково-педагогічних досліджень: емпіричні методи дослідження; теоретичні методи дослідження, математичні методи дослідження. Методи вивчення педагогічного процесу в природних умовах; вивчення педагогічного процесу в спеціально змінених умовах; методи обробки результатів дослідження. Форми втілення результатів досліджень в практичну діяльність вчителів.

Тема 5. Педагогічний процес як система.

Сутність і структура педагогічного процесу. Взаємодія як спосіб організації педагогічного процесу. Педагогічна ситуація – основна одиниця педагогічного процесу. Компоненти педагогічного процесу. Рушійні сили і закономірності педагогічного процесу. Етапи педагогічного процесу. Принципи педагогічного процесу. Цілісність педагогічного процесу. Зміст і ефективність педагогічного процесу. Технологія педагогічного процесу.

Змістовий модуль 2.

Чинники формування особистості молодшого школяра.

Тема 6. Розвиток і формування особистості молодшого школяра.

Вікова періодизація в педагогіці. Структура особистості. Розвиток молодшого школяра. Чинники розвитку особистості. Закономірності та рушійні сили розвитку особистості молодшого школяра. Нерівномірність розвитку.

Акселерація і ретрадація в розвитку особистості. Теорії виникнення явища акселерації: геліогенна теорія, теорія гетерозії, теорія урбанізації, нітривна теорія, теорія опромінення. Причини ретрадації молодшого школяра. Врахування індивідуальних особливостей. Теорії розвитку особистості: біогенетичні теорії (перевага спадковості); соціогенетичні теорії (перевага середовища); теорії взаємодії факторів (конфронтація, конвергенція); персоналістичні теорії (перевага активності особистості). Народна педагогіка про вікову періодизацію і виховання дітей у період раннього дитинства.

Тема 7. Становлення особистості у процесі соціалізації.

Вплив середовища на розвиток особистості молодшого школяра. Педагогічна характеристика соціального середовища. Класифікація і загальна характеристика факторів соціалізації. Сім'я як середовище розвитку і формування особистості. Виховні функції соціального середовища. Народна педагогіка про вплив середовища на розвиток і формування особистості дитини.

Тема 8. Спадковість і розвиток особистості.

Взаємозв'язок розвитку, спадковості і виховання у формуванні особистості молодшого школяра. Поняття «спадковість». Спадкові програми розвитку особистості: детермінована (постійна, незмінна) і змінна складові. Генотип і його частини. Задатки та здібності. Народна педагогіка про роль спадковості у розвитку особистості дитини.

Тема 9. Роль виховання у формуванні особистості.

Виховання як суттєвий чинник розвитку особистості молодшого школяра. Основні напрями виховання. Національне виховання. Мета виховання в сучасній педагогіці. Зарубіжна педагогіка про мету виховання. Ієрархія виховних цілей. Умови і фактори визначення цілей виховання. Ідеал українського виховання. Народна педагогіка про мету та ідеал виховання.

Тема 10. Діяльність, спілкування і розвиток особистості молодшого школяра.

Діяльність як основний фактор формування особистості молодшого школяра. Взаємозв'язок діяльності, спілкування і розвитку особистості. Суть,

зміст, мета і види діяльності. Спілкування і його значення в розвитку особистості. Народна педагогіка про вплив діяльності і спілкування на формування особистості дитини.

Змістовий модуль 3. Педагогічна професія і особистість вчителя-класовода.

Тема 11. Основи педагогічної діяльності.

Виникнення і становлення педагогічної професії. Суть педагогічної діяльності та її види, специфіка, особливості. Структура педагогічної діяльності. Основні функції педагогічної діяльності.

Тема 12. Вимоги до особистості вчителя.

Основні якості особистості вчителя. Педагогічне покликання і педагогічні здібності. Компоненти педагогічної майстерності. Поняття про професійну компетентність учителя, її структура.

Тема 13. Початкова школа – основне місце професійної діяльності майбутнього педагога.

Школа I ступеня – початкова ланка в системі освіти України. Роль початкової школи в національному відродженні. Завдання школи I ступеня в світлі Законів України „Про освіту», „Про загальну середню освіту». Особливості особистості молодшого школяра, його права та обов’язки.

Змістовий модуль 4. Сучасна система підготовки вчителя

Тема 14. Тенденції розвитку вищої освіти в Україні на сучасному етапі.

Завдання вищих закладів освіти на сучасному етапі. Передумови входження вищої освіти в Україні до Болонського процесу. Навчальний план вищого закладу освіти. Єдність теоретичної і практичної підготовки вчителя. Принципи та основні форми організації навчального процесу у ВНЗ. Форми організації контролю та оцінки знань і вмінь студентів.

Тема 15. Самостійна і науково-дослідна робота у ВНЗ.

НОП студентів. Робота з літературними джерелами. Науково-дослідна робота студентів як один із напрямів самостійної роботи. Педагогічна практика як форма самостійної роботи студентів.

Тема 16. Професійне спілкування у структурі діяльності педагога.

Мистецтво педагогічного спілкування – вирішальний фактор ефективності педагогічної діяльності. Стадії педагогічного спілкування. Стили педагогічного спілкування. Технологія формування вмінь педагогічного спілкування. Конфлікт у педагогічній взаємодії та шляхи його подолання.

Тема 17. Професійне самовиховання майбутніх педагогів.

Самовиховання і його роль у професійному становленні майбутнього вчителя – класовода. Основні завдання вищого педагогічного закладу освіти щодо самовиховання майбутніх учителів. Структура процесу самовиховання студентів. Методи і прийоми самовиховання.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1.												
Теоретичні основи педагогіки												
Тема 1. Предмет і завдання педагогіки	11	2	2			7	12	2				10
Тема 2. Філософські основи педагогіки	11	2	2			7	10					10
Тема 3. Система освіти в Україні	11	2	2			7	12	2				10
Тема 4. Загальна характеристика логіки і методів науково- педагогічних досліджень	11	2	2			7	12		2			10
Тема 5. Педагогічний процес як система	11	2	2			7	10					10
Разом за змістовим модулем 1	55	10	10			35	56	4	2			50
Змістовий модуль 2.												
Чинники формування особистості молодшого школяра												
Тема 6. Розвиток і формування особистості молодшого	11	2	2			7	12	2				10

школяра												
Тема 7. Становлення особистості у процесі соціалізації	9		2			7	10					10
Тема 8. Спадковість і розвиток особистості	9	2				7	12	2				10
Тема 9. Роль виховання у формуванні особистості	9		2			7	10					10
Тема 10. Діяльність, спілкування і розвиток особистості молодшого школяра	11	2	2			7	10					10
Разом за змістовим модулем 2	49	6	8			35	54	4				50

Змістовий модуль 3. Педагогічна професія і особистість вчителя-класовода.

Тема 11. Основи педагогічної діяльності	11	2	2			7	11	2				9
Тема 12. Вимоги до особистості вчителя	11	2	2			7	11		2			9
Тема 13. Початкова школа – основне місце професійної діяльності майбутнього педагога	11	2	2			7	9					9

Разом за змістовим модулем 3.	33	6	6			21	31	2	2			27
Змістовий модуль 4. Сучасна система підготовки вчителя.												
Тема 14. Тенденції розвитку вищої освіти в Україні на сучасному етапі.	11	2	2			7	10	2				8
Тема 15. Самостійна і науково-дослідна робота у ВНЗ.	9	2				7	8					8
Тема 16. Професійне спілкування у структурі діяльності педагога.	11	2	2			7	10		2			8
Тема 17. Професійне самовиховання майбутніх педагогів.	12	2	2			8	11	2				9
Разом за змістовим модулем 4	43	8	6			29	39	4	2			33
Усього годин	180	30	30			120	180	14	6			160

5. Теми практичних занять

Денна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи педагогіки		
1	Предмет і основні категорії педагогіки	2
2	Філософські основи педагогіки	2
3	Система освіти і виховання в Україні	2
4	Методи науково-педагогічних досліджень	2
5	Педагогічний процес як система	2
Змістовий модуль 2. Чинники формування особистості молодшого школяра		
6	Розвиток і формування особистості дитини	2
7	Становлення особистості у процесі соціалізації	2
8	Роль виховання у формуванні особистості	2
9	Діяльність, спілкування і розвиток особистості молодшого школяра	2
Змістовий модуль 3. Педагогічна професія і особистість вчителя-класовода		
10	Основи педагогічної діяльності	2
11	Вимоги до особистості вчителя	2
12	Початкова школа – основне місце професійної діяльності майбутнього педагога	2
Змістовий модуль 4. Сучасна система підготовки вчителя.		
13	Тенденції розвитку вищої освіти в Україні на сучасному етапі.	2
14	Професійне спілкування у структурі діяльності педагога.	2
15	Професійне самовиховання майбутніх педагогів.	2
Разом		30

Заочна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин
Змістовий модуль 1-2. Теоретичні основи педагогіки. Чинники формування особистості молодшого школяра		
1	Загальна характеристика логіки і методів науково-	2

	педагогічних досліджень	
Змістовий модуль 3. Педагогічна професія і особистість вчителя-класовода		
2	Вимоги до особистості вчителя	2
Змістовий модуль 4. Сучасна система підготовки вчителя.		
4	Професійне спілкування у структурі діяльності педагога	2

6. Самостійна робота

Денна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи педагогіки		
1	Предмет і завдання педагогіки (занотувати міркування видатних педагогів про педагогіку як науку, мистецтво чи технологію, значення педагогічної науки у формуванні особистості дитини, роль педагогічної теорії у діяльності вчителя; скласти опорні схеми співвідношення основних категорій педагогіки, структури системи педагогічних наук; добір бібліографії та цитат до теми, написання рефератів і повідомлень)	7
2	Філософські основи педагогіки (виписати і опрацювати систему цінностей; визначити особливості методологічної культури вчителя початкової школи; занотувати міркування видатних педагогів про особистість учителя; спроектувати філософські концепції і системи на педагогічну науку; добір бібліографії до теми, написання рефератів і повідомлень)	7
3	Система освіти в Україні (законспектувати Закони України «Про освіти», «Про загальну середню освіти», «Про вищу освіти», «Про позашкільну освіти»; проаналізувати та виписати статті про систему освіти в Україні, її структуру, завдання, принципи; скласти опорні схеми структури системи освіти в Україні; добір бібліографії до теми, написання рефератів і повідомлень)	7
4	Загальна характеристика логіки і методів науково-педагогічних досліджень (виписати різні підходи до класифікації методів науково-	7

	педагогічних досліджень; скласти рекомендації щодо застосування у початковій школі методів експерименту, анкетування, спостереження тощо; розробити анкету і тести для учнів початкової школи; добір бібліографії до теми, написання рефератів і повідомлень)	
5	Педагогічний процес як система (занотувати міркування видатних педагогів про цілісність та особливості організації педагогічного процесу; змодельовати педагогічну ситуацію; підібрати декілька педагогічних ситуацій, які розкривають процес формування у молодших школярів певних якостей; добір бібліографії до теми, написання рефератів)	7
Змістовий модуль 2. Чинники формування особистості молодшого школяра		
7	Розвиток і формування особистості молодшого школяра (занотувати міркування видатних педагогів, психологів, фізіологів і філософів про вікову періодизацію та особливості розвитку дітей дошкільного та молодшого шкільного віку; добір бібліографії до теми, написання рефератів і повідомлень)	7
8	Становлення особистості у процесі соціалізації (занотувати міркування вчених про вплив середовища на формування особистості молодшого школяра; підібрати цитати з художніх і наукових текстів, прислів'я і приказки до теми; добір бібліографії до теми, написання рефератів і повідомлень)	7
9	Спадковість і розвиток особистості (занотувати міркування вчених про значення спадковості, задатків у розвитку особистості школяра; підібрати цитати з художніх і наукових текстів, прислів'я і приказки до даної теми; добір бібліографії до теми, написання рефератів і повідомлень)	7
10	Роль виховання у формуванні особистості (проаналізувати Концепцію національного виховання, Концепцію виховання дітей та молоді у національній системі освіти, Національну доктрину розвитку освіти і на їх основі визначити мету та завдання виховання; підібрати цитати про виховання молодших школярів та засоби народної педагогіки, які б сприяли вихованню учнів початкових класів; добір бібліографії до теми, написання рефератів і повідомлень)	7
11	Діяльність, спілкування і розвиток особистості молодшого школяра (користуючись творами видатних педагогів підібрати цитати про особливості організації діяльності та спілкування з учнями молодшого шкільного віку; добір	7

	бібліографії до теми, написання рефератів і повідомлень.	
Змістовий модуль 3. Педагогічна професія і особистість вчителя-класовода		
	Самостійно опрацювати питання «Виникнення і становлення педагогічної професії».	7
	Самостійно опрацювати питання «Основні якості особистості вчителя. Педагогічне покликання і педагогічні здібності. Компоненти педагогічної майстерності. Поняття про професійну компетентність учителя, її структура.	7
	Школа I ступеня – початкова ланка в системі освіти України. Роль початкової школи в національному відродженні. Завдання школи I ступеня в світлі Законів України „Про освіту», „Про загальну середню освіту». Особливості особистості молодшого школяра, його права та обов’язки».	7
Змістовий модуль 4. Сучасна система підготовки вчителя		
	Тема 14-15. Самостійно опрацювати питання «НОП студентів. Робота з літературними джерелами. Науково-дослідна робота студентів як один із напрямів самостійної роботи. Педагогічна практика як форма самостійної роботи студентів». Робота в науковій бібліотеці. Оволодіння способами фіксації інформації (виписки, складання плану, схем, таблиць, графіків, тез).	14
	Тема 16. Самостійно опрацювати питання «Мистецтво педагогічного спілкування – вирішальний фактор ефективності педагогічної діяльності. Стадії педагогічного спілкування. Стили педагогічного спілкування. Технологія формування вмінь педагогічного спілкування. Конфлікт у педагогічній взаємодії та шляхи його подолання».	7
	Тема 17. Самостійно опрацювати питання «Самовиховання і його роль у професійному становленні майбутнього вчителя – класовода. Основні завдання вищого педагогічного закладу освіти щодо самовиховання майбутніх учителів. Структура процесу самовиховання студентів. Методи і прийоми самовиховання». Планування діяльності з професійного самовиховання. Складання програми професійного самовиховання.	8
	Разом	120

7. Самостійна робота
Заочна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи дисципліни «Основи педагогіки»		
1	Предмет і завдання педагогіки (занотувати міркування видатних педагогів про педагогіку як науку, мистецтво чи технологію, значення педагогічної науки у формуванні особистості дитини, роль педагогічної теорії у діяльності вчителя; скласти опорні схеми співвідношення основних категорій педагогіки, структури системи педагогічних наук; добір бібліографії та цитат до теми, написання рефератів і повідомлень)	10
2	Філософські основи педагогіки (виписати і опрацювати систему цінностей; визначити особливості методологічної культури вчителя початкової школи; занотувати міркування видатних педагогів про особистість учителя; спроектувати філософські концепції і системи на педагогічну науку; добір бібліографії до теми, написання рефератів і повідомлень)	10
3	Система освіти в Україні (законспектувати Закони України «Про освіти», «Про загальну середню освіти», «Про вищу освіти», «Про позашкільну освіти»; проаналізувати та виписати статті про систему освіти в Україні, її структуру, завдання, принципи; скласти опорні схеми структури системи освіти в Україні; добір бібліографії до теми, написання рефератів і повідомлень)	10
4	Загальна характеристика логіки і методів науково-педагогічних досліджень (виписати різні підходи до класифікації методів науково-педагогічних досліджень; скласти рекомендації щодо застосування у початковій школі методів експерименту, анкетування, спостереження тощо; розробити анкету і тести для учнів початкової школи; добір бібліографії до теми, написання рефератів і повідомлень)	10
5	Педагогічний процес як система (занотувати міркування видатних педагогів про цілісність та особливості організації педагогічного процесу; змодельовати педагогічну ситуацію; підібрати декілька педагогічних ситуацій, які розкривають процес формування у молодших школярів певних якостей; добір	10

	бібліографії до теми, написання рефератів)	
Змістовий модуль 2.		
Чинники формування особистості молодшого школяра		
6	Розвиток і формування особистості молодшого школяра (занотувати міркування видатних педагогів, психологів, фізіологів і філософів про вікову періодизацію та особливості розвитку дітей дошкільного та молодшого шкільного віку; добір бібліографії до теми, написання рефератів і повідомлень)	10
7	Становлення особистості у процесі соціалізації (занотувати міркування вчених про вплив середовища на формування особистості молодшого школяра; підібрати цитати з художніх і наукових текстів, прислів'я і приказки до теми; добір бібліографії до теми, написання рефератів і повідомлень)	10
8	Спадковість і розвиток особистості (занотувати міркування вчених про значення спадковості, задатків у розвитку особистості школяра; підібрати цитати з художніх і наукових текстів, прислів'я і приказки до даної теми; добір бібліографії до теми, написання рефератів і повідомлень)	10
9	Роль виховання у формуванні особистості (проаналізувати Концепцію національного виховання, Концепцію виховання дітей та молоді у національній системі освіти, Національну доктрину розвитку освіти і на їх основі визначити мету та завдання виховання; підібрати цитати про виховання молодших школярів та засоби народної педагогіки, які б сприяли вихованню учнів початкових класів; добір бібліографії до теми, написання рефератів і повідомлень)	10
10	Діяльність, спілкування і розвиток особистості молодшого школяра (користуючись творами видатних педагогів підібрати цитати про особливості організації діяльності та спілкування з учнями молодшого шкільного віку; добір бібліографії до теми, написання рефератів і повідомлень.	10
Змістовий модуль 3. Педагогічна професія і особистість вчителя-класовода		
11	Самостійно опрацювати питання «Виникнення і становлення педагогічної професії».	9
12	Самостійно опрацювати питання «Основні якості особистості вчителя. Педагогічне покликання і педагогічні здібності. Компоненти педагогічної майстерності. Поняття про професійну компетентність учителя, її структура.	9
13	Школа I ступеня – початкова ланка в системі освіти	9

	України. Роль початкової школи в національному відродженні. Завдання школи I ступеня в світлі Законів України „Про освіту», „Про загальну середню освіту». Особливості особистості молодшого школяра, його права та обов'язки».	
Змістовий модуль 4. Сучасна система підготовки вчителя		
14	Тема 14-15. Самостійно опрацювати питання «НОП студентів. Робота з літературними джерелами. Науково-дослідна робота студентів як один із напрямів самостійної роботи. Педагогічна практика як форма самостійної роботи студентів». Робота в науковій бібліотеці. Оволодіння способами фіксації інформації (виписки, складання плану, схем, таблиць, графіків, тез).	16
15	Тема 16. Самостійно опрацювати питання «Мистецтво педагогічного спілкування – вирішальний фактор ефективності педагогічної діяльності. Стадії педагогічного спілкування. Стили педагогічного спілкування. Технологія формування вмінь педагогічного спілкування. Конфлікт у педагогічній взаємодії та шляхи його подолання».	8
16	Тема 17. Самостійно опрацювати питання «Самовиховання і його роль у професійному становленні майбутнього вчителя – класовода. Основні завдання вищого педагогічного закладу освіти щодо самовиховання майбутніх учителів. Структура процесу самовиховання студентів. Методи і прийоми самовиховання». Планування діяльності з професійного самовиховання. Складання програми професійного самовиховання.	9
	Разом	160

8. Методи навчання

Словесні (навчальна лекція, пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія, диспут).

Наочні (спостереження, демонстрування).

Практичні (вправи).

Проблемно-пошукові (розв'язання проблемних ситуацій і завдань, проблемне викладення).

Методи за логікою руху змісту навчального матеріалу (індуктивні, дедуктивні).

9. Методи контролю

Опитування.

Усний індивідуальний і фронтальний контроль.

Письмовий індивідуальний і фронтальний контроль.
 Виконання комплексних контрольних завдань.
 Взаємоконтроль (взаємо оцінювання).
 Самоконтроль (самооцінка).

10. Розподіл балів, які отримують студенти

Модуль 1				Модуль 2	сума	Екзамен	Сума
Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	Змістовий модуль 3	Змістовий модуль 4	самостійна робота			
T1-T 5	T6-T10	T11-T13	T14-T16	10	50		
Робота на парах -5 Тести - 5	Робота на парах -5 Контрольна робота - 5	Робота на парах -5 Тести - 5	Робота на парах -5 Контрольна робота - 5				

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	відмінно
80 – 89	B	добре
70 – 79	C	
60 – 69	D	задовільно
50 – 59	E	
25 – 49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-24	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

11. Методичне забезпечення

1. Опорні конспекти лекцій навчальної дисципліни «Основи педагогіки зі вступом до спеціальності».
2. Інструктивно-методичні матеріали до практичних занять.

3. Текстові та електронні варіанти тестів для поточного контролю знань студентів.
4. Навчально-методичне забезпечення самостійної роботи студентів.
5. Список базової та допоміжної літератури.
6. Засоби контролю й самоконтролю.

12. Рекомендована література

Базова

1. Бех І. Молодший школяр у вікових закономірностях. *Початкова школа*. 2015. № 3. С. 2–6.
2. Загальні основи педагогіки. URL: http://pidruchniki.ws/13130712/pedagogika/zagalni_osnovi_pedagogiki
- 3 Книга вчителя початкової школи. Довідково-методичне видання / Упор. Г. Ф. Древаль, А. М. Заїка. Харків : ТОРСІНГ ПЛЮС, 2006. 182 с.
4. Кузьмінський А. І., Омеляненко В. Л. Педагогіка : підручник. Київ: Знання-Прес, 2004. 445 с.
5. Мазоха Д. С. На шляху до педагогічної професії (Вступ до спеціальності): навчальний посібник. Київ: Центр навчальної літератури, 2005. 168 с.
6. Мойсеюк Н. Є. Педагогіка : навчальний посібник. Київ, 2007. 656 с.
7. Мешко Г. М. Вступ до педагогічної професії: навч. посіб. Київ: Академвидав, 2010. 200 с.
8. Омеляненко С. В. Педагогіка : тестові завдання : навчальний посібник. Київ: Знання, 2008. – 391 с.
9. Фіцула М. М. Педагогіка : Навчальний посібник для студентів вищих педагогічних закладів освіти. 3-тє вид., перероб. і доп. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2013. 232 с.
10. Ягупов В. В. Педагогіка : навчальний посібник. Київ: Либідь, 2002. 560 с.

Допоміжна

1. [Бех І. Д.](#) Виховання особистості : підручник для студентів вищих навчальних закладів. Київ: Либідь, 2008. 848 с.
2. Державна національна програма «Освіта» (Україна ХХІ століття). Київ: Райдуга, 1994. 61 с.
3. Енциклопедія освіти / За ред. В. Кременя. Київ: Юрінком Інтер, 2008. 1040 с.
4. Зайченко І. В. Педагогіка : навчальний посібник для студентів вищих педагогічних навчальних закладів. Київ: «Освіта України», «КНТ», 2008. 528 с.
5. Закон України «Про вищу освіту». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18/stru>
6. Закон України «Про освіту». URL:

https://kodeksy.com.ua/pro_osvitu/download.htm

7. Історія української школи і педагогіки : хрестоматія / Упор. О. О. Любар. – Київ: Знання, 2003. 342 с.
8. Кіт Г. Г., Тарасенко Г. С. Українська народна педагогіка : курс лекцій. Вінниця : Едельвейс і К, 2008. 301 с.
9. Клепко С. Ф. Філософія освіти в європейському контексті. Полтава : ПОПОППЮ, 2006. 328 с.
10. Лавринченко Н. М. Проблеми і перспективи реформування освіти України на компетентнісних засадах. *Вісник Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка*. 2017. Вип. 1 (33). С. 10–17.
11. Матвеева Н. Самореалізація педагога-початківця у школі: проблеми та перспективи. *Гірська школа Українських Карпат*. 2016. № 15 . С. 64–66.

13. Інформаційні ресурси

1. Закон України «Про освіту» (2017 р.) [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/T172145.html
2. Зайченко І. Педагогіка. URL: http://pidruchniki.ws/17000308/pedagogika/pedagogika_-_zaychenko_ib
3. Мойсеюк Н. Педагогіка. URL: http://pidruchniki.ws/12570107/pedagogika/pedagogika_-_mojseyuk_nye.
4. Педагогіка у запитаннях і відповідях. URL: http://pidruchniki.ws/pedagogika/pedagogika_u_zapitannayah_i_vidpovidyah